

Forvaltningsmål for elg, rådyr og hjort i Lørenskog 2026 - 2031

Vedtatt 28.5.2026 i kultur- inkludering og samfunnsutvalget

Rådyr; Kilde: Colourbox.com

Lørenskog
kommune

Innhold

Bakgrunn	3
Hovedmål	3
1. Elg.....	4
1.1 Forvaltningsmål for elg 2026 – 2032	4
2. Rådyr	6
2.1 Forvaltningsmål for rådyr.....	7
3. Hjort	8
3.1 Forvaltningsmål for hjort.....	9
4. Fallvilt.....	10
4.1 Forvaltningsmål for fallvilt.....	11

Forvaltningsmål for elg, rådyr og hjort i Lørenskog kommune 2026 – 2031

Bakgrunn

Forvaltningsmålene for elg, rådyr og hjort i Lørenskog har blitt revidert. De bygger på evaluering av forvaltningsmålene for forrige fireårs perioden (2022-2025) og innspill hentet gjennom høringsprosessen i begynnelsen av 2026.

Forvaltningsmålene for elg, rådyr og hjort i Lørenskog 2026 – 2031 skal brukes som grunnlag ved:

- godkjenning av flerårig avskytings/bestandsplan for elg og
- tildeling av årlige fellingstillatelser for rådyr og hjort

Jakt på elg, rådyr og hjort skal skje i samsvar med gjeldende forvaltningsmål og de skal være retningsgivende for alle som jakter etter hjortevilt i Lørenskog.

Jakt etter hjortevilt i Lørenskog kommune skal foregå innenfor rammene av gjeldende lovverk:

- [Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr i Lørenskog](#)
- [Forskrift om forvaltning av hjortevilt](#)
- [Viltressursloven](#)
- [Naturmangfoldloven § 16](#)

Kommunen kan gi tillatelse til uttak av hjortevilt utenom ordinær jakt for å avverge skade, etter [naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b](#).

Forvaltningsmålene for elg, hjort og rådyr i Lørenskog skal gjelde i seks år, med en intern midtrevisjon etter tre år, der kommunen vurderer behovet for justeringer eller tilpasning av enkelte mål.

Hovedmål

Lørenskog kommune skal ha en frisk og produktiv bestand av elg, rådyr og hjort som er bærekraftig i forhold til beitetilgang, bestandsstørrelse og økologiske rammer.

Forvaltningen skal ivareta biologisk mangfold og sikre at bestandene blir til beste for verdiskapning i landbruket og for lokale jegerinteresser.

1. Elg

Elgbestanden i Lørenskog er beregnet til ca. 54 elger, tilsvarende 0,97 elg per km², basert på tall fra rapporten «Elgen i Viken etter jakta 2020» (Faun, 2021). Beregningene er likevel usikre, ettersom utviklingen i elgbestanden påvirkes av flere forhold, blant annet mattilgang, predasjon, jakttrykk og forvaltningspraksis i kommunene i Østmarka.

Bilde 1 Elg; Foto: Øyvind Herland

Elgen er en kilde til naturopplevelser og er en ressurs for jegere og rettighetshavere. Minsteareal for elgjakt er 3000 daa jf. forskrift om jakt etter elg, rådyr og hjort i Lørenskog. Elgjakten i Lørenskog gjennomføres av Losby elgvald, som har et jaktareal på total 56 089 daa. Losby forvaltningsområdet er tilsluttet Østmarka elgregion sammen med flere andre elgvald fra nabokommunene.

1.1 Forvaltningsmål for elg 2026 – 2032

Lørenskog kommune skal ha en frisk og stabil elgbestand, både i kommunen og i Østmarka som helhet, med et høstbart overskudd. Kommunen ønsker en harmonisert og helhetlig forvaltningspraksis, i tett samarbeid med nabokommuner, for å sikre en koordinert og bærekraftig forvaltning av elgbestanden i Østmarka.

Det er samtidig viktig å legge til rette for lokalt engasjement og lokal tilpasning, i samarbeid med Losby elgvald og Østmarka Elgregion. Kommunen skal videreføre en adaptiv elgforvaltning, der jaktkvoter og avskyting justeres ved behov – særlig for å opprettholde elgtettheten i perioder der nye ulvefamilier etablerer seg i Østmarka.

Elgbestanden skal i minst mulig grad være i konflikt med jordbruk, skogbruk og trafikk. Målene og tilhørende tiltak for elgforvaltningen i Lørenskog er presentert i tabellen nedenfor.

	Mål	Delmål 2026-2031	Situasjon (2022-25)	Tiltak	Ansvar
1.1	Elgbestand med god tetthet	0,2 -0,4 sett elg per jegerdag	0,31 Oppnådd	Jaktuttak i tråd med bestandsmålene	Jaktledere Kommunen
1.2	Elgbestand med høyere gjennomsnittsalder og god kjønnsbalanse	maks 2,0 kuer per okse blant voksne dyr	1,60 Oppnådd	Jakt av unge dyr (kalver og 1,5 åringer) og skjerme voksne Omtrentlig likt uttak mellom kjønn og alderskategori	Jaktledere
1.3	Bedre slaktevekt	kalv > 60 kg endres til: kalv > 50 kg	53,7 kg Ikke oppnådd	Tilpasset bestand til beitegrunnlag Skogbrukstiltak (tynning, hogst og treplanting)	Jaktlag Kommunen Skogeiere
		ungdyr > 125 kg endres til: ungdyr > 115	116 kg Ikke oppnådd		Jaktlag Kommunen
1.4	Elgbeite og ROS-arter (rogn, osp og selje)	Beitetrykket på ROS-artene under 35% av siste års skuddproduksjon	Oppnådd under 35 % jf. beitetakst fra 2022	Minst 1 elgbeitetaksering i planperioden (hvert 5. år)	Kommunen Skogeiere
1.5	Avskytingen i tråd med bestandsplan og kommunale mål	Årlig kontroll	Oppnådd Gjennomført hvert år	Kontroll av felte elg under og på slutten av jakten	Kommunen
1.6	Mindre trafikk-drepte elg	Ikke mer enn 2 dyr årlig	0,75 Oppnådd	Samarbeid med Politi, SVV ¹ , AFK ² forebyggende tiltak (skilting, rydding av kantvegetasjon langs trafikkert veier) Målrettet felling av dyr som trekker mot vei Informasjon til innbyggere og bilister	Kommunen Jaktlag
		Viltpåkjørsler registreres i Hjorteviltregister og SSB	Oppnådd		Jaktlag Kommunen

¹ Statens vegvesen

² Akershus Fylkeskommune

Bilde 2 Elgkalver; Kilde: Colourbox.com

Jaktlagene skal fortsatt oppfordres til å bevare store okser og elgkuer fordi disse er et naturlig element i elgstammen og, bidrar til en mer aktiv brunstperiode, øker kvaliteten til elgstammen og gir høyere produksjon og mer attraktiv naturopplevelse. Kuer og okser i høyproduktiv alder gir tidlig fødte kalver, større kalver, høyere andel tvillingskalver og generelt dyr med bedre forutsetninger. Kommunen skal legge opp til avskyting på en slik måte at elgstammen har en hunn- og hanndyrfordeling på maksimalt 2,0 kuer per okse blant voksne dyr. Dette skal oppnås ved å tillate et omtrentlig likt uttak mellom kjønnene blant alderskategoriene. Voksne okser og kyr skal fortsatt skjermes mot jakt. Alderen i elgbestanden kan økes gjennom jakt av unge dyr (kalver og 1,5 åringer).

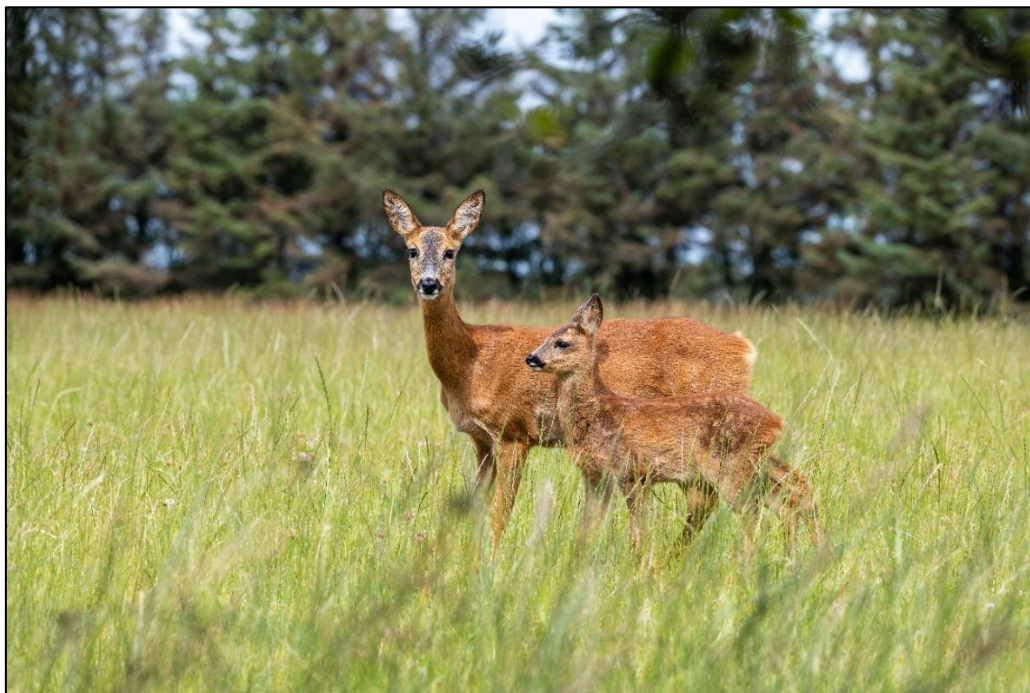
2. Rådyr

Størrelsen på rådyrbestanden i Lørenskog er ikke tallfestet, og det finnes heller ingen gode metoder for å estimere den. Observasjoner i terrenget og tall fra jakt og rådyrpåkjørsler viser til at rådyrbestanden har ikke lenger en økende trend i Lørenskog. Bestandens størrelse varierer mellom år og gjennom året i takt med snøforhold, temperatur, predasjon av rev, gaupe og ulv, trafikk, løshunder, fôring og jakttrykk. Kalde og snørike vintre fører ofte til at størrelsen på rådyrbestanden går ned, det samme gjelder i perioder med høye bestander av rovdyr.

Fôring av rådyr er vanlig i enkelte villaområder i kommunen. Enkeltpersoner legger ut mat i sine hager fordi de ønsker å hjelpe dyrene gjennom vinteren, andre vil ha fine naturopplevelser ved å ha rådyr i nabolaget. Slik fôring fører til at flere rådyr trekker til disse områdene og kan bli påkjørt.

Kommunen får henvendelser fra hageeiere som har utfordringer med at rådyr ødelegger i hager ved direkte beiting på skudd/knopper/planter. Rådyr krever fôr av høy kvalitet, og dette finnes mye av i private hager og grøntområder. Potensialet for at rådyr samler seg for eks. på Fjellhamar er derfor stor. Fôring vil ofte tiltrekke seg flere rådyr som oppholder

seg i området gjennom vinteren. Disse vil sannsynligvis medføre skader på hager i det samme området på våren.

Bilde 3 Rådyr; Kilde: Colourbox.com

2.1 Forvaltningsmål for rådyr

For å gjøre måloppnåelsen enklere å følge opp, innfører kommunen nye, målbare og mer presise delmål for forvaltning av rådyr.

Innsamling av data om slaktevekter (Delmål 2.1)

Antallet rådyr har gått ned og kommunen mener at det er riktig å følge opp utviklingen, fremfor å stimulere til høyere uttak av rådyr. I enkelte trafikkutsatte områder der det er fare for rådyrpåkørsler kan det være aktuelt å øke fellingsprosenten. Dette vil imidlertid kreve økt innsats fra enkelte rådyrvald, og kommunen vil legge til rette for kompetanseheving av rådyrjegere, blant annet i samarbeid med nabokommuner. Gjennomsnittlig fellingsprosent for rådyr har de siste fire årene vært 33 %.

Kommunen vil starte med innsamling av data om slaktevekt for rådyr. Jegerne blir oppfordret til å registrere slaktevekt, kjønn og alder for felte dyr i *Sett og Skutt*-appen eller i Hjorteviltregisteret. Over tid vil dette gi grunnlag for å følge trender, vurdere effekten av forvaltningstiltak og justere kvoter.

Trygg ferdsel og økt trafikksikkerhet (Delmål 2.2)

Det har i gjennomsnitt vært 18 rådyrpåkørsler per år i Lørenskog i perioden 2022-2025. Kommunen vil redusere dette gjennom målrettet jakt i områder nær ulykkesutsatte veier, fravik av minsteareal der det er nødvendig og eventuell økt kvotetildeling, samt utvidet informasjonsarbeid rettet mot publikum. Særlig viktig er informasjon til hundeeiere i perioder der rådyrene er sårbare, for eksempel under lange og snørike vintre.

Siden 2023 har NINA (Norsk institutt for naturforskning) gjennomført et prosjekt om rådyr i urbane områder, som kartlegger barrierer og viltkorridorer på nasjonalt nivå. Prosjektet inkluderer GPS-merking av rådyr i bynære områder. Fra 2025 inngår også Lørenskog i datainnsamlingen. Disse dataene vil gi bedre kunnskap om rådyrenes bevegelsesmønstre og hvor ofte de krysser veier, og vil dermed være viktige i arbeidet med å redusere trafikkulykker.

Delmål og tilhørende tiltak for rådyrforvaltning i Lørenskog er presentert i tabellen nedenfor.

	Mål	Delmål	Mål 2026-2031	Situasjon (2022- 2025)	Tiltak	Ansvar
2.1	Bestands-utvikling og kunnskapsgrunnlag	Tett oppfølging av rådyrbestanden	50 % av valdene rapporterer slaktevekter årlig	0 %	Digital rapportering i sett og skutt – appen eller hjorteviltregister	Jegere og valdansvarlig
		Samle inn data om slaktevekt på felte rådyr			Registrere all slaktevekt	Jegere og valdansvarlig
					Deltar i prosjektet om GPS-merking av rådyr og bruk av dataene til bedre kunnskapsgrunnlag	Kommunen
2.2	Trygg ferdsel og trafikk-sikkerhet	Redusere antall rådyrpåkjørsler med 5 -10 %	15-17 påkjørsler pr/år	18 påkjørsler pr/år	Målrettet jakt	Kommunen,
		Beskytte rådyr og forebygge forstyrrelser i sårbare perioder	Innføre forskrift om ekstra-ordinær båndtvang (ved behov)	Ekstraordinær båndtvang innført kun i 2024	Vurdere å fravike minstearealet	Valdansvarlig
					Samarbeid med vilttoppsynet om varsling	Kommunen i samarbeid med nabo-kommuner Politi og vilttoppsynet
					Informasjon og varsling	
					Skilting ved inngangsporter i Marka	

3. Hjort

Situasjonen med hjort i Lørenskog har ikke endret seg i perioden 2022-2025. Enkelte individer av hjort har blitt observert, men ikke felt i de siste fire år. Det betyr ofte at bestanden er svært liten eller at arten kun opptrer sporadisk i området. For å ha realistiske og målbare mål for hjort, vil kommunen at målene og delmålene for hjort tilpasses til at de gjelder etablering av denne arten, i stedet for uttak av hjort.

3.1 Forvaltningsmål for hjort

Lørenskog kommune vil bygge opp kunnskapen om hjortens forekomst og bevegelsesmønstrene. Dette vil legge grunnlag for en bærekraftig forvaltning som kan åpne for begrenset jakt når bestanden er stabil. En slik målsetting vil gi målbare data selv uten jaktstatistikk og vil hjelpe kommunen til å ta beslutning om fremtidig forvaltning av hjorten.

Målene med tilhørende tiltak for hjorteforvaltningen i Lørenskog er presentert i tabellen nedenfor.

	Mål	Delmål	Mål 2026-2031	Situasjon (2022- 2025)	Tiltak	Ansvar
3.1	Kartlegging og overvåking	Dokumentere forekomst av hjort i kommunen	Minst 1 observasjon av hjort per år (bilder av hjort, spor og møkk)	Ingen data	Registrere observasjoner i «sett hjort» under elgjakten Invitere innbyggere til å samle inn data fra observasjon av hjort (skjema) Dele observasjonsdata med nabokommuner	Valdansvarlig og kommunen
3.2	Bestandsvurdering og rekruttering	Dokumentere tegn til kalv sammen med kolle	Minst 1 dokumentert kalv i løpet av perioden	Ingen data	Registrere observerte dyr på sett-hjort skjema	Kommunen
3.3	Forvaltningsbeslutning	Basert på data, avgjøre om det skal åpnes for begrenset jakt eller fredning	Bestands-estimat med usikkerhetsmargin. Beslutning om videre forvaltning av hjort	Ingen data	Gjennomføre en bestandsvurdering basert på 6 års data. Stabil bestand (>10 individer) foreslå maks 1–2 fellingstillatelser på ungdyr. Liten bestand, videreføre fredning og overvåking.	Kommunen

Bilde 4 Hjort; Kilde: Colourbox.com

4. Fallvilt

Fallvilt er hjortevilt som blir skadet eller dør av andre årsaker enn ordinær jakt. Håndtering av fallvilt er lovpålagt oppgave for kommunen, jf. viltressursloven. Lørenskog kommune har en vilttoppsynsgruppe bestående av tre personer med godkjente ettersøkshunder. Mannskapet er organisert gjennom oppdragsavtaler som fornyes hvert tredje år. De håndterer fallviltoppdrag, fører tilsyn i Marka og ved behov overvåker elger som trekker mot bebyggelsen. De er i beredskap døgnet rundt og rykker ut ved hendelser knyttet til hjortevilt, på oppdrag fra politiet eller kommunen.

Bilde 5: Påkjørt rådyr;
Foto: Øyvind Herland

Bilde 6: Håndtering av påkjørt rådyr;
Kilde: Colourbox.com

4.1 Forvaltningsmål for fallvilt

Lørenskog kommune skal:

- ha en velfungerende viltoppsynsgruppe som skal rykke ut og gjennomføre nødvendig tiltak, eller ettersøk etter skadet hjortevilt.
- ha operativ vakttelefonen for fallvilt 24 timer i døgnet.
- registrere alle hendelser om skadet og påkjørt hjortevilt, og rapportere til SSB.
- i samarbeide med Mattilsynet og Veterinærinstituttet, reduserer spredning av sykdommer, særlig skrantesjuken (CWD)
- ikke ha mer enn 2 trafikkdrepte elg per år, jf. delmål 2.6
- redusere antallet trafikkdrepte rådyr med 5-10% siden forrige planperiode jf. delmål 2.3
- ved behov og i særskilt utsatte områder vurdere å fravike minstearealet ved tildelingen av fellingstillatelser for rådyr og på den måten legge til rette for økt uttak av rådyr

Lørenskog
kommune

Elgjakt. Foto: Stig Thoresen

Lørenskog kommune

Hasselveien 6, Postboks 304, 1471 Lørenskog

Telefon: 67 93 40 00

postmottak@lorenskog.kommune.no

www.lorenskog.kommune.no